

Гомельскі універсітэт

№ 9(983) | ЧАЦВЕР, 18 мая 2000 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць два разы ў месяц | Цана дагаворная

25 МАЯ – СКАРЫНАЎСКІЯ ЧЫТАННІ

На наступным тыдні ў чацвер адбудзецца чарговае, на гэты раз пашыранае пасяджэнне Савета універсітэта. Асноўнымі на яго парадку дня будуць штогадовыя Скарынаўскія чытанні. З навуковымі дакладамі выступаць пераможцы праведзенага конкурсу доктарсканамічных навук У.К.Драчоў з кафедры эканамічных тэорый, кандыдаты навук дацэнт

кафедры матэматычнага аналізу У.Р.Ермакоў, ст.выкладчык кафедры палітычнай сацыялогіі А.Я.Рычкоў, дацэнт кафедры ВМ і праграмавання А.Р.Ружыцкая, дацэнт кафедры агульнай фізікі С.А.Хахомаў. Лаўрэатам Скарынаўскіх чытанняў будуць уручаны адпаведныя дыпламы і грашовыя прэміі.

З ЮБІЛЕЕМ!

Бываюць на жыццёвым шляху чалавека даты, якія падсумоўваюць яго працоўныя здабыткі. Рэдактару шматтыражнай газеты "Гомельскі універсітэт" – 60 год. Большая палова з іх аддадзена служэнню журналістыцы. Творчы лёс Уладзіміра Паўлавіча цесна звязаны з нашай вно, з яе друкаванымі органамі, ля вытокаў стварэння якога стаяў юбіляр. Са знамянальнай датай У.П.Балогу цёпла павіншавалі на рэктараце ГДУ рэктар прафесар М.В.Селькін, старшыня прафкома Г.І.Варатніцкі, старшыня прафкома студэнтаў Н.І.Колтышава. Яны выказалі шчырыя словы падзякі юбіляру за шматгадовую пленную працу ў журналістыцы,

творчыя здабыткі, шырокую прапаганду дасягненняў ГДУ ў сродках масавай інфармацыі, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці універсітэта, пажадалі здароўя, актыўнага даўгалецця. Яму ўручаны Ганаровыя граматы універсітэта і сакратарыята Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага саюза журналістаў, кветкі і памятны падарунак. Калектыў рэдакцыі "Гомельскага універсітэта" далучаецца да ўсіх віншаванняў:

*Жадаем з радаснай нагоды
Здароўе мець, са шчасцем быць,
Не значь бяды. Жадаем згоды,
Да 100 гадоў Вам зычым жыць.*

МІЖНАРОДНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ Ў БЕЛАСТОКУ

і ўкраінскай мовамі. Беларускія моўныя кантакты грунтоўна разгледзелі ў сваіх прамовах Г.Цыхун, В.Ляшук, Т.Рамза (г.Мінск), Л.Бурзіна, Ю.Юркінас (Літва), М.Кандрацюк (Польшча).

Прыемна адзначыць, што беларуская мова і яе гісторыя цікавяць не толькі беларускіх навукоўцаў і нашых бліжэйшых замежных суседзяў, але і вучоных краін Заходняй Еўропы. Пра гэта сведчыць супастаўляльны аналіз беларускай граматыкі 1916-1918 гг., зроблены лінгвістам з нямецкага горада Дрэздэна Карлам Гутшмідтам у дакладзе "Першая граматыка беларускай літаратурнай мовы (1916г.) у кантэксце сучаснай усходнеславянскай і польскай граматыкаграфіі".

Гомельскі дзяржуніверсітэт на Міжнароднай канферэнцыі прадставілі прафесар, д.ф.н. У.В.Анічэнка, дацэнт, к.ф.н. А.М.Мельнікава і аўтар гэтых адказаў у час пленарнага пасяджэння У.В.Анічэнка ў сваім дакладзе "Мінулае і сучаснае беларускай мовы" зрабіў кароткі гістарычны агляд асноўных этапаў развіцця нашай мовы, даў аналіз перспектывы яе далейшага станаўлення і ўдасканалення.

Мне давялося выступаць на

секцыйным пасяджэнні і зрабіць паведамленне "Моўныя асаблівасці польскай драматургіі ў перакладзе Янкі Купалы". Па заканчэнні секцыйных пасяджэнняў удзельнікі навуковай канферэнцыі сталі ўдзельнікамі дыскусіі, у час якой былі абмеркаваны далейшыя шляхі супрацоўніцтва вучоных польска-балта-усходнеславянскага памежжа, а таксама падсумаваны вынікі канферэнцыі, галоўнымі з якіх былі вызначэнне багацейшых культурных сувязей балтыйскіх і славянскіх народаў і асэнсаванне добратворнага ўплыву ўзаемадзеяння навукоўцаў Еўропы на развіццё навукі і культуры кожнай краіны.

Арганізатары Міжнароднай канферэнцыі выказалі пажаданне і далі згоду на заключэнне дагавору аб вучэбным і навуковым супрацоўніцтве паміж Гомельскім дзяржуніверсітэтам імя Ф.Скарыны і універсітэтам у Беластоку. Па нашаму ўзгадненню дадзены дагавор складзены і адрасаваны ў Беласток тэрмінам на тры гады.

К.ХАЗАНАВА,
аспірантка кафедры
беларускай мовы.

Вандроўкі

ПА МЯСЦІНАХ БЕЛАРУСІ

На лекцыях па старажытнай літаратуры ў чарговы раз можна пачуць аб Полацку, бо ён з'яўляецца родным горадам славетных мужоў беларускай зямлі. Ён – гістарычны цэнтр Беларусі, які ўпершыню згадваецца крыніцамі пад 862 годам.

Студэнты філалагічнага факультэта вырашылі наведаць гэту гістарычную мясціну. Першае, што яны заўважылі, амаль усе назвы ці шыльды – на беларускай мове. Гэта пацвярджае той факт, што родная мова не гіне.

У цяперашні час Полацк – невялікі гарадок, на плошчы якога каля фантана знаходзіцца помнік тытанічнай постаці эпохі Адраджэння – Ф.Скарыну. Прайшоўшы па вузкіх вуліцах, мы апынуліся каля ракі Заходняй Дзвіна, на высокім узбярэжжы якой узвышаецца каштоўны помнік архітэктуры XI-XVIII ст.ст. – Сафійскі сабор. Ён, як лічыцца, быў заснаваны ўспяршыню Чарадзеям і ўпершыню згадваецца ў творы "Слова пра паход Ігаравы". На працягу стагоддзяў сабор выконваў розныя функцыі, некалькі разоў знішчаўся, але ўсё ж такі здолеў захавацца. Зараз гэта музей і адначасова канцэртная зала камернай арганнай музыкі. Сабор

выкананы ў стылі барока. Унутры на сценах захаваліся фрагменты фрэсак, а на плінфе, з якой зроблены сцены, быў выяўлены трызубец – сімвал князёў Рурыкавічаў. Да сённяшняга дня захаваліся таксама рэшткі склепа і той старажытны фундамент, на якім і быў некалі пабудаваны сабор.

Каля самога будынка ўстаноўлены цікавы помнік – вялізны камень з рознымі надпісамі. Лічыцца, што гэта элемент язычніцкай культуры. Існуе такое павер'е: калі хто дакранецца да яго і загадае жаданне, а потым аббяжыць вакол яго тры разы, не сказаўшы пры гэтым ні слова, то жаданне абавязкова павінна здзейсніцца. Многія са студэнтаў у надзеі на выкананне сваёй мары ажыццявілі гэты абрад.

Акрамя Сафійскага сабора студэнты наведалі Спаса-Ефрасінеўскі манастыр, дзе пачылі мошчы святой Ефрасінні.

Падарожжа на поўнач нашай краіны прынесла шмат уражанняў і дазволіла перанесціся ў часе, каб адчуць дух старажытнасці.

А.БАРСУКОВА,
студэнтка гр.БА-13
філалагічнага факультэта.

АБ ТЫМ, ШТО ХВАЛЮЕ

ПРАБЛЕМЫ ЕСЦЬ І ВЫРАШАЦЬ ІХ ТРЭБА

Калі заходзіць гаворка з работнікамі фізічнага факультэта па пытаннях удасканалення ўмоў працы, сустракаеш поўную аб'якаваць. У чым яе прычына? У тым, што ігнаруюцца просьбы і патрабаванні членаў прафсаюза ў стварэнні бяспечных умоў працы. Ні для каго не сакрэт, што кожны супрацоўнік, які паступае на работу, праходзіць інструктаж па ТБ, згодна якога кожны мае права і павінен выконваць пэўныя абавязкі. З вынікаў атэстацыі ГДУ вядома, што выкладчыкі і супрацоўнікі з гонарам выконваюць свае абавязкі. Чаму ж другі бок не падтрымлівае пачыну першага? Я бачу ў гэтым дзве прычыны – некампетэнтнасць і безадказнасць.

Для прыкладу спынімся на рабоце трох службаў універсітэта – энергетыкі, тэхнікі бяспекі і вентыляцыі. Камісія прафбюро фізічнага факультэта была выяўлены недаопы ў разліку сілавых энергетыч-

ных сетак па ўладкаванню сістэмы заземлення. Неаднаразова пытанне ставілася на прафсаюзных сходах і ў прафкоме універсітэта, прапанаваліся малазатратныя меры па ўхіленню недаробак (замена пластмасавых разетак на керамічныя, дадатковая праводка, дапаўненне шыны заземлення да замкнутага контуру і інш.). Я шмат разоў звяртаўся да былога галоўнага энергетыка В.Т.Сузіянкава з просьбай аб ухіленні парушэнняў, але разумення не знайшоў.

Шмат заўваг было і застаецца ў сістэме вентыляцыі. Нармальны абмен паветра дасягнуты толькі ў аўдыторыях ПНДЛ, дзякуючы пастаянным клопам яе лабаранта А.А.Нехарошова. Студэнты задыхаюцца ў лабараторыях, лекцыйных аўдыторыях, туалетах, а інжынеру па вентыляцыі няма да гэтага ніякай справы.

Асабліва трывожу выклікаюць адносіны да сваіх абавязкаў інжынера па тэхніцы

бяспекі А.В.Яўстраценкі. Колькі разоў ставілася пытанне аб аснашчэнні майстэрняў асвятляльнікамі з лампамі напальвання, устаноўцы зластычных шынаў заземлення, павелічэнні асвечанасці вучэбных лабараторый, камплектаванні майстэрняў спецадзеннем (халаты, акуляры, берэты), стварэнні аптымальнага цеплавога рэжыму для ПЭВМ (шторы, жалюзы, кандыцыянеры). Да ўсіх прапаноў аб сумеснай працы інжынер па ТБ адносіцца адмоўна. Мабыць, адміністрацыя ГДУ трэба разгледзець пытанне аб мэтазгоднасці выкарыстання дадзеных спецыялістаў на такіх адказных пасадах? Сваёй бяздзейнасцю яны падрываюць давер радавых членаў прафсаюза да аб'яцанняў абароны іх правоў, здароўя і жыцця.

У.ЗАМЯТНІН,
заг. сектара аховы
працы прафбюро
фізічнага факультэта.

В І Н Ш І У Б М !

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат філалагічнага факультэта, кафедра беларускай мовы гарача віншуюць асістэнта кафедры беларускай мовы **АНІСЬКОВУ** Святлану Мікалаеўну (навуковы кіраўнік – прафесар А.А.Станкевіч) і

супрацоўніцу лінгвістычнай лабараторыі **СКАЧКОВУ** Валянціну Аляксандраўну (навуковы кіраўнік – прафесар У.В.Анічэнка) з паспяховай абаронай на спецыялізаваным Савеце пры ГДУ дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

23 мая ў аўдыторыі 2-26 вучэбнага корпуса № 5 адбудзецца канферэнцыя працоўнага калектыву універсітэта. На парадак дня выносіцца абмеркаванне праекта і падпісанне Калектывнага дагавора на 2000-2001 г.г. Дакладчыкі – старшыня прафкома Г.І.Варатніцкі, рэктар універсітэта М.В.Селькін.

Пачатак канферэнцыі – у 14⁰⁰.

Рэгістрацыя – у 13⁰⁰.

ПРАФКОМ, РЭКТАРАТ.

ЛАЎРЭАТЫ СКАРЫНАЎСКИХ ЧЫТАННЯЎ-2000

ДРАЧОЎ Уладзімір Карпавіч — доктар эканамічных навук з кафедры эканамічных тэорыі. Званне лаўрэата Скарынаўскіх чытанняў прысуджана за манаграфію "Раздзяржаўленне і прыватызацыя (на матэрыялах Беларусі)", выдадзеную ў 1999 годзе аб'ёмам 13,8 друкаваных аркушаў. Яна з'яўляецца першай манаграфіяй у нашай рэспубліцы на гэтую тэму.

ЕРМАКОЎ Уладзімір Рыгоравіч — к.ф.-м.н., дацэнт кафедры матэматычнага аналізу. Аўтар 33 друкаваных навуковых прац, у тым ліку манаграфіі "Тэорыя фарміруючага кантролю ў сістэме развіваючайся адукацыі", выдадзенай у 1998 г.

РЫЧКОЎ Аляксандр Яўгенавіч — к.сац.н., ст.выкладчык кафедры палітычнай сацыялогіі. У конкурсе адной з лепшых прызнана выдадзенай ў 1999 г. яго манаграфія "Дзяўчынка-падлетак у сучасным грамадстве і яе сацыяльныя праблемы: сацыялагічны аналіз". Аўтарам разгледжана актуальная тэма на аснове асабістых даследаванняў, што дазваляе выкарыстаць яе ў практычнай рабоце.

РУЖЫЦКАЯ Алена Рудольфаўна — к.ф.-м.н., дацэнт кафедры ВМ і праграмавання. Аўтар цыкла навуковых прац "Сінтэз аптымальных інварыянтна-устойлівых сістэм кіравання". Атрыманая ёй вынікі апублікаваны ў беларускіх, расійскіх і ўкраінскіх навуковых выданнях.

ХАХОМАЎ Сяргей Анато́льевіч — к.ф.-м.н., дацэнт кафедры агульнай фізікі. Лаўрэатам прызнаны за цыкл работ "Аб'ёмістыя акустычныя хвалі ў крышталях у вярчальным электрычным полі". Аб выніках сваіх даследаванняў, апублікаваных у манаграфіі, ён дакладваў на навуковых канферэнцыях у Францыі і Германіі.

ПРАЕКТ КАЛЕКТЫЎНЫ ДАГАВОР на 2000-2001 г.г. ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ф.СКАРЫНЫ

1. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1.1. Гэты Калектыўны дагавор заключаецца паміж калектывам супрацоўнікаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны, які прадстаўлены прафсаюзным камітэтам і адміністрацыяй універсітэта, якая прадстаўлена рэктарам.

1.2. Дагавор з'яўляецца нарматыўным актам і рэгулюе працоўныя і сацыяльна-эканамічныя адносіны паміж адміністрацыяй ГДУ і работнікамі працоўнага калектыву, які налічвае 1300 чалавек.

1.3. Пагадненне паміж рэктарам і прафкомам студэнтаў па сацыяльна-эканамічных пытаннях з'яўляецца дадаткам да Калектыўнага дагавора № 1.

1.4. Дагавор заключаецца ў пісьмовай форме на два гады на падставе Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 15.07.95 г. № 278 "Аб развіцці сацыяльнага партнёрства ў Рэспубліцы Беларусь", і "Пагаднення паміж Міністэрствам адукацыі і Рэспубліканскім камітэтам прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі" і ўключае ў сябе:

- абарону сацыяльна-эканамічных інтарэсаў работнікаў;
— раўнапраўе бакоў;
— улк рэальных магчымасцей матэрыяльнага, вытворчага і фінансавага забеспячэння прымаемых абавязацельстваў.

1.5. Калектыўны дагавор уступае ў сілу з моманту яго падпісання і дзейнічае да заключэння новага. Адміністрацыя абавязана азнаёміць усіх работнікаў, у тым ліку ўпершыню прынятых, з дзеючым Калектыўным дагаворам, для чаго размножыць яго і ў месячны тэрмін забяспечыць ім структурныя падраздзяленні і службы ўніверсітэта.

1.6. Адміністрацыя абавязуецца інфармаваць прафком і супрацоўнікаў універсітэта аб усіх рашэннях, якія прымаюцца: размеркаванне жылля, фондавага забеспячэння, прэміравання і г.д.

1.7. Змяненні і дапаўненні Калектыўнага дагавора, пры пагадненні бакоў, уносяцца на працягу яго тэрміну дзеяння на пашыраным пасяджэнні Савета ўніверсітэта і прафкома.

1.8. Вядзенне перамоў на раўнапраўнай аснове, падрыхтоўку і кантроль за выкананнем Калектыўнага дагавора ажыццяўляе камісія ўпаўнаважаных прадстаўнікоў адміністрацыі і прафкома. З боку рэктарата: Кармазін А.П., першы прарэктар; Міжэвіч М.М., юрысконсульт; Пашук С.Я., начальнік планова-фінансавага аддзела; прафкома: Варатніцкі Г.І., старшыня прафкома; Дубяк Т.М., спецыяліст I катэгорыі рэдакцыі газеты "Гомельскі ўніверсітэт"; Семянкоў А.М., заглабараторыямі біялагічнага факультэта. Тэрміны вядзення перамоў не могуць быць перавышаны больш за адзін месяц.

1.9. Бакі збавязуюцца кожнае паўгоддзе разглядаць ход выканання Калектыўнага дагавора на сумесным пасяджэнні Савета ўніверсітэта і прафкома і аб выніках інфармаваць праз газету "Гомельскі ўніверсітэт".

1.10. Рэктарат пасля падпісання Калектыўнага дагавора ў двухтыднёвы тэрмін выдае загад аб арганізацыі выканання мерапрыемстваў, якія ўваходзяць у дагавор.

1.11. Калектыўны дагавор падпісваецца рэктарам і старшыняй прафкома.

1.12. Асобы, вінаватыя ў невыкананні (парушэнні) умоў Калектыўнага дагавора, могуць быць пазбаўлены часткова або поўнасцю прэміі, надбавак, а таксама на іх можа быць накладзена дысцыплінарнае спагнанне.

2. ГАРАНТЫІ ПА АПЛАЦЕ ПРАЦЫ

2.1. Крыніцамі фінансавання плануемых мерапрыемстваў па Калектыўнаму дагавору з'яўляюцца каштарысы выдаткаў па бюджэтнай і пазабюджэтнай дзейнасці:

2.1.1. Плануемы аб'ём грашовых сродкаў, якія выдзяляюцца з бюджэту, 1321,6 млн.руб.;

2.1.2. Фонд аплаты працы, які выдзяляецца з бюджэту на плануемы год, 495,7 млн.руб.;

2.1.3. Плануемыя пазабюджэтныя паступленні 266,1 млн.руб., у тым ліку на аплату працы 82,9 млн.руб.;

2.1.4. Паступленні за кошт дабрачынных узносаў прадпрыемстваў, арганізацый, грамадзян — руб.;

2.1.5. Паступленні за кошт здачы ў арэнду памяшканняў, абсталявання і інвентару 5,1 млн.руб.

3. АРГАНІЗАЦЫЯ І АПЛАТА ПРАЦЫ

3.1. Адміністрацыя ўніверсітэта абавязуецца не дапускаць вучэбную нагрузку больш 6 аўдыторных гадзін па асноўнай рабоце і 9 гадзін — з улікам сумяшчальніцтва, правядзення больш аднаго экзамена ў дзень. Работы ў выхадныя дні дапускаць у выключных выпадках, афармляючы ў адпаведнасці з Працоўным кодэксам Рэспублікі Беларусь.

Адказн. Папкова Н.І., заг. кафедрам, пастаянна.

3.2. З мэтай паляпшэння ўмоў працы і вучобы студэнтаў, санітарна-гігіенічнага стану памяшканняў, рацыянальнага выкарыстання матэрыяльна-тэхнічнай базы дэканам факультэтаў сваім распараджэннем замацаваць аўдыторны фонд за студэнцкімі групамі.

Адказн. Папкова Н.І., дэканы факультэтаў, пастаянна.

3.3. Сярэдні аб'ём вучэбнай нагрузкі выкладчыкам на навучальны год устанаўліваць з улікам агульнага аб'ёму вучэбнай нагрузкі па ўніверсітэту і пагадзіннага фонду, зацверджанага Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Адказн. Пашук С.Я., Папкова Н.І., штогод.

3.4. Па рашэнню кафедр дазволіць штатным супрацоўнікам ўніверсітэта, якія не маюць сумяшчальніцтва, выкананне пагадзіннай нагрузкі ў аб'ёме да 0,5 штатнай вучэбнай нагрузкі.

Адказн. Кармазін А.П., Папкова Н.І., на працягу года.

3.5. Забяспечыць выкананне правілаў унутранага распарадку і захаванне працоўнай дысцыпліны выкладчыкамі і супрацоўнікамі. Адзін раз у месяц праводзіць выбарчую праверку захавання дысцыпліны ў структурных падраздзяленнях з апублікаваннем яе вынікаў у друку.

Адказн. аддзел кадраў, прафком, кіраўнікі структурных падраздзяленняў, на працягу года.

3.6. Забараніць выкарыстанне ў рабочы час рабочых і служачых на работах, не звязаных з іх службовымі абавязкамі.

Адказн. рэктарат, прафком, на працягу года.

3.7. Адміністрацыя ўніверсітэта і прафком абавязуюцца абараняць існуючую рэдакцыю абзаца 7 арт. 34 Закона "Аб адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь".

Адказн. Селькін М.В., Варатніцкі Г.І.

3.8. Аплату працы выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта праводзіць у адпаведнасці з зацверджанымі акладамі і тарыфнымі стаўкамі па дзеючаму заканадаўству. Выплату заробатнай платы пры свочасовым фінансаванні праводзіць: аванс — з 18 чысла, разлік за месяц і пагадзінную аплату — з 3 чысла наступнага месяца.

Адказн. Курава І.А., Пашук С.Я.

3.9. Сумы, нявыплачаныя работнікам за мінулыя

перыяды і сыханя ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам, выплачваюцца работніку з улікам іх індэксацыі ў адпаведнасці з Законам аб індэксацыі.

Адказн. Курава І.А.

3.10. Выдачу разліковых лістоў праводзіць па ўсіх відах заробатнай платы.

Адказн. Курава І.А.

3.11. Адміністрацыя абавязуецца ў межах сродкаў, якія накіроўваюцца на аплату працы:

3.11.1. Устанаўліваць даплату работнікам, занятым на работах з неспрыяльнымі ўмовамі працы ў памеры 0,1-0,31% тарыфнай стаўкі першага разраду за кожную гадзіну работы ў гэтых умовах працы.

Адказн. Селькін М.В., Курава І.А., Пашук С.Я., Яўстраценка А.В.

3.11.2. Праводзіць даплату работнікам за работу ў начны час у памеры 40 % тарыфнай стаўкі (аклада) работніка за кожную гадзіну работы ў начны час з 22 гадзін да 6 гадзін раніцы. Памеры гэтых даплат на работах у надзвычайных сітуацыях, на якіх напружанне, інтэнсіўнасць, небяспека працы ў начны час павышаюцца (ліквідацыя аварый, стыхійных бедстваў), могуць павялічвацца да 55% гадзіннай тарыфнай стаўкі (аклада) работніка.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.

3.11.3. Выплачваць вадзіцелям грузавых і легкавых аўтамабіляў, аўтобусаў штомесячныя надбаўкі за класнасць: вадзіцелям 2-га класа ў памеры 10% і вадзіцелям 1-га класа - 25% устаноўленай тарыфнай стаўкі за адпрацаваны ў якасці вадзіцеля час.

Адказн. Селькін М.В., Навуменка П.М., Курава І.А., Пашук С.Я.

3.11.4. Устанаўліваць даплату вадзіцелям легкавых аўтамабіляў за ненарміраваны рабочы дзень у памеры да 25% тарыфнай стаўкі за адпрацаваны час.

Адказн. Селькін М.В., Навуменка П.М., Курава І.А., Пашук С.Я.

3.11.5. Устанаўліваць даплату брыгадзірам з ліку рабочых, не вызваленых ад асноўнай работы, за кіраўніцтва брыгадай у памеры да 26% ад тарыфнай стаўкі першага разраду ў залежнасці ад колькасці брыгады (брыгады ствараюцца пры колькасці не менш 5 чалавек).

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.

3.11.6. Прымяняць штомесячныя аклады замест тарыфных ставак высокакваліфікаваным рабочым, занятым на асабліва важных і адказных работах, зыходзячы з тарыфнай стаўкі першага разраду і ўстаноўленага тарыфнага каэфіцыента.

Адказн. Селькін М.В., Навуменка П.М., Курава І.А., Пашук С.Я.

3.11.7. Устанаўліваць надбаўкі кіраўнікам, спецыялістам і служачым за высокія творчыя, вытворчыя дасягненні ў рабоце, складанасць і напружанасць працы, а таксама за выкананне асабліва важных (тэрміновых) работ у памеры да 50% пасадавага акладу (стаўкі), накіроўваючы на гэтыя мэты 10% планавага фонду заробатнай платы штатных работнікаў. Устанаўленне надбавак ажыццяўляецца на падставе "Палажэння аб матэрыяльным стымуляванні працы работнікаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны" (дадатак № 2) па ўзгадненню з прафкомам.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.

3.11.8. З мэтай стымулявання павышэння прафесійнага майстэрства рабочых і служачых і ўзмацнення іх матэрыяльнай зацікаўленасці і адказнасці за выкананне вытворчых заданняў уводзіць дыферэнцыраваныя надбаўкі да іх тарыфных ставак за

ПРАЕКТ КАЛЕКТЫЎНЫ ДАГАВОР на 2000-2001 г.г. ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ф.СКАРЫНЫ

(ПРАЦЯГ. ПАЧАТАК на 2-й стар.)

прафесійнае майстэрства: для 3-га разряду — 12%, 4-га разряду — да 16%, 5-га разряду — да 20%, 6-га разряду — да 24%, 7-га разряду — да 28%, 8-га разряду — да 32% адпаведнай тарифнай стаўкі.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.11.9. Устанаўліваць даплаты за сумяшчэнне прафесій (пасада), пашырэнне зоны абслугоўвання (павелічэнне аб'ёму выконваемых работ) або выкананне абавязкаў работніка, які часова адсутнічае, спецыялістам і служачым у памеры да тарифнай стаўкі (акладу) адсутнічаючага работніка ў залежнасці ад аб'ёму выконваемых работ.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.11.10. Праводзіць павышэнне тарифных ставак і акладаў, разлічаных у адпаведнасці з устаноўленай тарифнай стаўкай першага разряду, за стаж работы па спецыяльнасці (у галіне) у наступных памерах:

- ад 1 да 5 гадоў — 10%;
- ад 5 да 10 гадоў — 15%;
- ад 10 да 15 гадоў — 20%;
- ад 15 гадоў і вышэй — 30%.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.11.11. Устанаўліваць асноўным катэгорыям спецыялістаў, якія маюць кваліфікацыйныя катэгорыі, надбаўкі ў наступных памерах:

за вышэйшую кваліфікацыйную катэгорыю — 30%;

- за 1 кваліфікацыйную катэгорыю — 20%;
- за 2 кваліфікацыйную катэгорыю — 15%.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.11.12. Праводзіць прэміраванне работнікаў, накіроўваючы на гэтыя мэты выдзяляемыя з бюджэту сродкі ў памеры 20% планавага фонду заробтнай платы штатных супрацоўнікаў і эканомію сродкаў, прадугледжаных на аплату працы, на падставе "Палажэння аб матэрыяльным стымуляванні работнікаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны" (дадатак № 2) па ўзгадненню з праф.кам.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.11.13. Прадугледжваць сродкі на аказанне матэрыяльнай дапамогі ў памеры 5% планавага фонду заробтнай платы штатных работнікаў. Аказанне матэрыяльнай дапамогі работнікам праводзіць у адпаведнасці з "Палажэннем аб аказанні матэрыяльнай дапамогі супрацоўнікам Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны" (дадатак № 4) па ўзгадненню з праф.кам.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.12. Умовы аплаты працы, названыя ў пункце 3.11., распаўсюджваюцца не толькі на работнікаў універсітэта, фінансуемых за кошт бюджэтных асигнаванняў, але таксама на работнікаў, якія ўтрымліваюцца за кошт сродкаў пазабюджэтнай дзейнасці, у тым ліку навукова-даследчага сектара, інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў.

Адказн. Селькін М.В., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.13. Аплата працы работнікаў гаспадарчага падраздзялення па пазабюджэтнай дзейнасці "Прадпрыемствы грамадскага харчавання" праводзіцца на падставе Адзіннай тарифнай сеткі работнікаў Рэспублікі Беларусь і рэкамендацый па яе прымяненню, зацверджаных пастановай Міністэрства працы Рэспублікі Беларусь ад 21 студзеня 2000 года № 7. Стаўка 1-га разряду ўстанаўліваецца на падставе "Парадку павышэння тарифнай стаўкі першага разряду ў залежнасці ад росту аб'ёму вытворчасці, рэалізацыі прадукцыі і эфектыўнасці гаспадарання суб'ектамі гаспадарання дзяржаўнай формы ўласнасці...", зацверджанага пастановай-загадам Мінпрацы, Мінфіна, Мінэканомікі і Мінстата Рэспублікі Беларусь № 10/18/8/29 ад 22/29 студзеня 1999 года.

3.14. Умовы аплаты працы, названыя ў п.3.11., распаўсюджваюцца таксама на работнікаў "Прадпрыемствы грамадскага харчавання" з 1 студзеня 2000 года, зыходзячы са стаўкі першага разряду, устаноўленай для прадпрыемства.

Адказн. Селькін М.В., Курава І.А., Пашук С.Я., Соціева Т.М.

3.15. Выплату адпускных праводзіць не пазней чым за дзень да пачатку водпуску.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А.
3.16. Пры звальненні работніка выплата ўсіх сум, якія яму належаць, праводзіцца не пазней дня звальнення.

Адказн. Кармазін А.П., Курава І.А.
3.17. Устанаўліць, што для скарачаемых работнікаў у перыяд тэрміна папярэджання аб скарачэнні (2 месяцы) работнік выконвае свае працоўныя абавязкі, падпарадкоўваецца правілам унутранага распарадку, яму гарантуюцца ўмовы і аплаты працы на роўні з іншымі працоўнымі. Пры павышэнні заробтнай платы скарачаемаму работніку зарплата павышаецца нароўні з тымі, хто застаецца ў штаце, а таксама захоўваюцца іншыя, прадугледжаныя сістэмай аплаты працы выплаты кампенсуючага і стымулюючага характару (надбаўкі, прэміі, даплаты).

Адказн. Кармазін А.П., Пашук С.Я.
3.18. Аплоўваць у адпаведнасці з Працоўным кодэксам Рэспублікі Беларусь святочныя і звышурочныя работы работнікам з часовай аплатай працы, а таксама тых, хто атрымлівае пасадавыя аклады, — не ніжэй двайных гадзінных ставак (акладаў): дзяжурным па інтэрнату, швейцарам, вартаўнікам.

Адказн. Селькін М.В., Курава І.А., Пашук С.Я.
3.19. Супрацоўнікаў, якія працуюць на кіруючых пасадах ва ўніверсітэце, калі яны не падлягаюць замяшчэнню шляхам выбараў, назначаць з улікам

меркаванняў прафсаюзнага камітэта.

Адказн. рэктар, старшыня прафкома, начальнік аддзела кадраў.

Адміністрацыя абавязуецца:

3.20. Па выніках гаспадарчай дзейнасці на матэрыяльнае стымуляванне і сацыяльную падтрымку работнікаў накіроўваць 40% ад сумы перавышэння даходаў над расходамі, што застаецца ў распараджэнні ўніверсітэта. Указаныя сродкі выкарыстоўваюцца згодна прыкладваемага каштарысу.

Астатнія 60% накіроўваюцца на умацаванне матэрыяльнай базы ўніверсітэта, неабходнай для забеспячэння вучэбнага і навуковага працэсу, і на частковае пакрыццё расходаў па ўтрыманню інтэрнатаў для работнікаў (каштарыс прыкладваецца).

4. ПРАВОВАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ ПРАЦОЎНЫХ АДНОСІН, РАЗВІЦЦЕ САЦЫЯЛЬНАГА ПАРТНЕРСТВА

4.1. Пры падрыхтоўцы нарматыўных дакументаў, якія закранаюць сацыяльна-эканамічныя інтарэсы работнікаў універсітэта, іх прававое і эканамічнае становішча, даваць магчымасць камітэту прафсаюза прымаць удзел у распрацоўцы ўказаных дакументаў.

4.2. Своечасова накіроўваць камітэту прафсаюза загады, іншыя дакументы рэктарата, якія датычаць пытанняў умоў, арганізацыі, аховы і аплаты працы, сацыяльна-эканамічнага становішча работнікаў універсітэта.

4.3. Нарматыўныя акты па пытаннях аплаты, нарміравання і аховы працы, працоўных праваадносін і іншых пытаннях, якія датычаць працоўных і сацыяльна-эканамічных правоў работнікаў універсітэта, прымаюцца адміністрацыяй па ўзгадненню з камітэтам прафсаюза.

4.4. Захаваць у адпаведнасці з дзеючым палажэннем для прафесарска-выкладчыцкага саставу конкурсны парадак замяшчэння вакантных пасадаў.

Адказн. Селькін М.В., Осіпава Т.І., Залатарэнка В.Ю.

4.5. У выпадку вытворчай неабходнасці (папярэджанне стыхійнага бедства, вытворчай аварыі, няшчаснага выпадку, замяшчэнне работніка, які часова адсутнічае) адміністрацыя мае права пераводзіць работніка на неабумоўленую працоўным дагаворам работу.

Адказн. Кармазін А.П., Осіпава Т.І., на працягу года.

4.6. Не дапускаць без згоды прафсаюзнага камітэта распродажу маёмасці ўніверсітэта, якая спісваецца.

Адказн. рэктарат.

4.7. Адміністрацыя абавязуецца не здымаць арэндную плату і камунальныя паслугі за выкарыстанне памяшканняў сталавай № 3, кафэ пры сталавай № 3 "Прадпрыемства грамадскага харчавання" для правядзення ўрачыстых вечароў і вяселляў для супрацоўнікаў, аспірантаў і студэнтаў універсітэта.

4.8. Адміністрацыя ўніверсітэта прадастаўляе кароткатэрміновы водпуск без захавання заробтнай платы па пісьмовай заяве работніка ў выпадку смерці членаў сям'і, асабістага вяселля або вяселля дзяцей, нараджэння дзіцяці, афармлення спадчыны, для догляду за хворымі членамі сям'і, уборкі ўраджаю на дачным участку, у першы дзень навучальнага года для бацькоў, чые дзеці ідуць у 1-4 клас, і іншых выпадках.

4.9. Прадастаўляць мужу і жонцы, якія працуюць ва ўніверсітэце, працоўныя водпускі па іх заяве адначасова.

4.10. Адміністрацыя не мае права прымушаць работніка да выхаду ў водпуск без захавання заробтнай платы без яго згоды.

4.11. Прадастаўляць вучэбныя водпускі ў сувязі з навучаннем у вярхоўных і завочных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах работнікам, якія навучаюцца без адрыву ад вытворчасці, без накіравання адміністрацыі, заключэння дагавора.

4.12. Прадастаўляць адзінокім маці, разведзеным жанчынам і ўдовам, якія маюць па аднаму і больш дзяцей да 14 гадоў або дзіця-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, працоўны водпуск у зручны для іх час.

4.13. Пры наяўнасці ў работніка пуцёўкі на санаторна-курортнае лячэнне на працягу вучэбнага года ў перыяд, які не супадае з працоўным водпускам, яму прадастаўляецца працоўны водпуск, а ў выпадку яго выкарыстання — водпуск без захавання заробтнай платы.

4.14. Дзецям супрацоўнікаў, якія добрасумленна адносяцца да працы і адпрацавалі ва ўніверсітэце больш 3-х гадоў, зменшыць аплату за навучанне на дагаворнай аснове на 20%, а адпрацаваўшых ва ўніверсітэце 10 і больш гадоў — на 30%.

4.15. Змяненні існуючых умоў працы (гарантыі, рэжым працы, размеркаванне вучэбнай нагрукі, прысваенне разряду) у сувязі з абгрунтаванымі вытворчымі, арганізацыйнымі і эканамічнымі прычынамі ажыццяўляюцца адміністрацыяй па ўзгадненню з прафсаюзным камітэтам.

Індывідуальныя спрэчкі па ўстанаўленні і змяненні існуючых умоў працы вырашаюцца адміністрацыяй і прафсаюзным камітэтам.

4.16. Аказваць дзейную дапамогу ў рабоце Савету ветэранаў ВВВ і працы, а таксама жансавету.

4.17. Пры фарміраванні дэлегацый, якія выязджаюць на канферэнцыі, нарады па пытаннях сацыяльнага статусу педагагічных кадраў, удасканалвання іх прафесійнага майстэрства, уключаць у іх склад прадстаўнікоў прафсаюзнага камітэта.

4.18. Аказваць фінансавую дапамогу пры наяў-

насці сродкаў (для добраўпарадкавання) ствараемым САТ універсітэта.

4.19. Пры звальненні супрацоўніка ў сувязі з выходам на пенсію або па іншых уважлівых прычынах устанавіць аднаразовае матэрыяльнае ўзнагароджанне за добрасумленную працу:

- 1) пры стажы работы ў ГДУ імя Ф.Скарыны 25 гадоў — 3 аклады;
- 2) звыш 15 гадоў — 2 аклады;
- 3) звыш 10 гадоў — 1 аклад.

5. ГАРАНТЫ ЗАНЯТАСЦІ

5.1. Рэктар абавязуецца:

5.1.1. Паведамляць у прафсаюзны камітэт не пазней, чым за тры месяцы, аб прадстаячай ліквідацыі або рэарганізацыі структурных падраздзяленняў, калі гэта выкліча скарачэнне рабочых месцаў або пагаршэнне умоў працы. Праводзіць з прафсаюзным камітэтам перагаворы па захаванню правоў і законных інтарэсаў вызваляемых работнікаў.

5.1.2. Не дапускаць беспадстаўнага скарачэння работнікаў і рабочых месцаў, своечасова перапрафіліраваць ранейшыя і ствараць новыя рабочыя месцы.

5.2. Камітэт прафсаюза абавязуецца:

5.2.1. Ажыццяўляць кантроль за выкананнем заканадаўства аб занятасці, за тым, ці даюцца вызваляемым работнікам ільготы і кампенсацыі.

5.2.2. Не здымаць з прафсаюзнага ўліку вызваляемых работнікаў да іх працаўладкавання.

5.2.3. Скасаванне працоўнага дагавора па ініцыятыве наймальніка па пунктах 1,3,4,5 арт.42 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь праводзіцца з папярэдняй згоды прафсаюзнага камітэта; па пункту 9 арт.42 і пункту 1 арт. 47 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, датэрміновае скасаванне кантракта па дадатковых падставах, прадугледжаных падпунктам 2.10 пункта 2 Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 29 ад 26.07.1999 года — пасля папярэдняга, не пазней чым за два тыдні, паведамлення прафсаюзнага камітэта.

5.2.4. Пры скарачэнні колькасці або штата работнікаў аддаваць перавагу для пакідання на рабоце ў выпадку роўнай прадукцыйнасці працы і кваліфікацыі (акрамя катэгорыі, указаных у арт.45 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь і іншых заканадаўчых актах) работнікам, якія з'яўляюцца адзінымі кармільцамі ў сям'і, сямейным пры наяўнасці двух і больш утрыманцаў, тым, хто мае доўгатэрміновы бесперапынны стаж работы ў дадзенай установе, хто атрымаў траўму або прафзахворванне на прадыемстве, работнікам, якім да пенсіі засталася мінімальна колькасць гадоў (2-5), работнікам, выбраным у састаў прафсаюзных органаў, членам камісіі па працоўных спрэчках.

5.2.5. У перыяд папярэджвання работніка аб скарачэнні дазволіць яму адсутнічаць на працоўным месцы для самастойнага пошуку працы адзін дзень ў тыдзень без аплаты, а па дамоўленасці з наймальнікам — з захаваннем заробтнай платы.

5.2.6. Пры заключэнні працоўных дагавораў, уключаючы кантракты, бакі працоўнага дагавора кіруюцца арт. 17 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь.

5.2.7. Устанаўліць, што заключэнне кантрактаў з работнікамі, працоўныя дагаворы з якімі былі заключаны на нявызначаны тэрмін, ажыццяўляецца ў сувязі з абгрунтаванымі вытворчымі, арганізацыйнымі і эканамічнымі прычынамі, аб чым работнік павінен быць пісьмова папярэджаны не пазней, чым за 1 месяц да заключэння кантракта (арт.32 Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь).

5.2.8. Устанаўліць, што работнік, які працуе па кантракту, можа скасаваць датэрмінова кантракт па асабістай жадаючы, паведаміўшы аб гэтым наймальніку пісьмовай заявай за адзін месяц. Са згоды бакоў кантракт можа быць скасаваны да заканчэння тэрміна паведамлення.

5.2.9. Устанаўліць, што кантракты з асобамі, якія дасягнулі пенсійнага ўзросту, заключаюцца на тэрмін не менш аднаго года.

5.2.10. Устанаўліць, што заключэнне кантрактаў з работнікамі адбываецца пры ўдзеле прадстаўніка прафсаюзнага камітэта.

5.2.11. Дзеянне дадзенага Калектыўнага дагавора распаўсюджваецца на ўсе катэгорыі работнікаў, якія заключылі кантракты.

6. АХОВА ПРАЦЫ

6.1. Адміністрацыя абавязуецца:

6.1.1. Для забеспячэння нармальнага ўмоў працы выканаць мерапрыемствы, прадугледжаныя пагадненнем па ахове працы (дадатак № 3).

6.1.2. Штогод падводзіць вынікі работы падраздзяленняў па паляпшэнню умоў і аховы працы, прафілактыцы вытворчага траўматызму і іншых няшчасных выпадкаў.

6.1.3. Сістэматычна ажыццяўляць кантроль за станам аховы працы, прымаць меры па ўдасканалванню гэтай работы.

6.1.4. Штогод арганізоўваць праходжанне медыцынскага агляду работнікаў, якія працуюць у шкодных умовах працы, бясплатна выдаваць малако і сродкі індывідуальнай аховы (спецадзенне, аптэчкі, мыючыя сродкі).

Адказн. інжынер па ТБ і ахове працы, кіраўнікі падраздзяленняў.

6.1.5. Арганізоўваць утрыманне аўдыторый, лабараторый, вытворчых памяшканняў і працоўных месцаў, месцаў агульнага карыстання ў адпаведнасці з санітарна-гігіенічнымі нормамі і правіламі.

(ЗАКАНЧЭННЕ на 4-й стар.)

ПРАЕКТ КАЛЕКТЫЎНЫ ДАГАВОР на 2000-2001 г.г. ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ф.СКАРЫНЫ

(ЗАКАНЧЭННЕ. ПАЧАТАК на 2-й і 3-й стар.)

Адказн. каменданты вучэбных карпусоў, Папкова Н.І.

6.1.6. Праводзіць інвентарызацыю плошчаў і замацаваных плошчаў за падраздзяленнямі, зыходзячы з санітарных нормаў і выконваемых функцый.

Адказн. Папкова Н.І., інжынер па ТБ і ахове працы.

6.1.7. Устанаўлівае персанальную адказнасць за парушэнне тэхнікі бяспекі на працоўным месцы.

6.1.8. Інжынеру па тэхніцы бяспекі штогод праводзіць семінары па падраздзяленнях па пытаннях ТБ і аховы працы.

6.2. Прафком абавязуецца:

6.2.1. Абараняць правы работнікаў на здаровыя і бяспечныя умовы працы, матэрыяльныя інтарэсы асоб, якія пацярпелі ў выніку няшчасных выпадкаў на вытворчасці, членаў іх сямей.

6.2.2. Сумесна з аддзелам кадраў і службай аховы працы і ТБ не радзей аднаго раза ў год аналізаваць стан вытворчага траўматызму, паўнату прадастаўлення прадугледжаных заканадаўствам кампенсацый за работу ў шкодных умовах працы.

7. КУЛЬТУРНАЯ І СПАРТЫЎНА-МАСАВАЯ РАБОТА, АРГАНІЗАЦЫЯ АДПАЧЫНКУ

7.1. Прафком і адміністрацыя абавязуецца:

наладжваць калектыўны прагляд супрацоўнікамі спектакляў у абласным драмтэатры, а для дзяцей — цыркавых праграм, для дарослых арганізоўваць сумесныя сустрэчы Новага года, 8 Сакавіка, для дзяцей — навагодніх ранішнікаў; па магчымасці выдзяляць сродкі для сумеснага святкавання найбольш значымых дат, для ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны праводзіць "Агеньчыкі" у гонар Дня Перамогі, Дня абаронцаў Айчыны.

Адказн. прафком, рэктарат.

7.2. Прафком абавязуецца: аказваць садзейнічанне ў набыванні супрацоўнікам і іх дзецям пуцёвак у санаторыі, дамы і на базы адпачынку, у дзіцячыя лагеры. Своечасова даводзіць да ведама калектыву аб зменах парадку выдачы пуцёвак у санаторыі і дамы адпачынку. Забяспечыць строгі кантроль за правільным размеркаваннем і выдачай пуцёвак на санаторна-курортнае лячэнне і адпачынак.

Адказн. прафком, камісія па аздараўленню.

7.3. Адміністрацыя ўніверсітэта аказвае садзейнічанне ў набыванні пуцёвак для аздараўлення супрацоўнікаў і іх дзяцей пры наяўнасці сродкаў у фондзе вытворчага і сацыяльнага развіцця ўніверсітэта.

Адказн. Курава І.А., Кармазін А.П.

7.4. Для супрацоўнікаў праводзіць масавыя спартыўныя і праграмы спартакіяды "Здароўе", матчывыя сустрэчы з камандамі іншых вун.

Адказн. спартклуб.

8. ЗАБЕСПЯЧЭННЕ ПРАВАВЫХ ГАРАНТЫЙ ДЗЕЙНАСЦІ ПРАФКОМА

8.1. Рэктарат абавязуецца:

8.1.1. Прадастаўляць камітэту прафсаюза інфармацыю, неабходную для вядзення калектыўных перагавораў і рэалізацыі правоў прафсаюза на абароне працоўных і сацыяльна-эканамічных інтарэсаў працоўных.

8.1.2. Разглядаць па прадастаўленню прафсаюзнага камітэта абгрунтаваныя крытычныя заувагі і прапановы, выказаныя членамі прафсаюза ў ходзе прафсаюзных сходаў, канферэнцый, сустрэч у працоўных калектывах, а таксама па выніках праверак, праведзеных прафсаюзнымі органамі. Прымаць ва ўстаноўленым парадку неабходныя меры.

8.1.3. Прафсаюзныя ўзносы ў памеры 1% ад зароботнай платы выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта штомесячна адлічваць праз бухгалтэрыю. З іх 10% пералічваць вышэйстаячай прафсаюзнай арганізацыі, 90% — прафсаюзнай арганізацыі ўніверсітэта.

8.1.4. Членам прафкома, не вызваленым ад асноўнай работы, прадастаўляць свабодны ад работы час (3 гадзіны ў тыдзень) для выканання грамадскіх мерапрыемстваў у інтарэсах калектыву.

8.1.5. Пры размеркаванні 10% бюджэтных сродкаў на прэміраванне, прэміраваць старшыню прафкома на ўзроўні прарэктара, а бухгалтара і старшыню прафсаюзных бюро падраздзяленняў на ўзроўні дэканаў, калі да іх няма зауваг па асноўнай рабоце.

8.1.6. Улік грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, і размеркаванне жылля праводзіцца рэктаратам з прафсаюзным камітэтам універсітэта.

8.2. Прафсаюзны камітэт абавязуецца:

8.2.1. Праводзіць навучанне прафсаюзных кадраў і актыву па пытаннях працоўнага заканадаўства, аховы працы, сацыяльнага страхавання, зароботнай платы.

8.2.2. Аказваць матэрыяльную дапамогу членам прафсаюза, якія маюць у гэтым вострую патрэбу, з прафбюджэту ў адпаведнасці з зацверджанымі каштарысамі.

8.2.3. Прэміраваць са сродкаў прафбюджэту работнікаў бухгалтарскіх службаў, якія забяспечваюць збор членскіх прафсаюзных узносаў.

8.3. Бакі прыйшлі да згоды:

8.3.1. Ствараць ва ўстанове ўмовы для забеспячэння галоснасці ў дзейнасці прафсаюзнага камітэта і адміністрацыі.

8.3.2. Матэрыяльныя ўмовы для дзейнасці прафсаюзнага камітэта забяспечвае наймальнік (бясплатнае прадастаўленне і ўтрыманне памяшканняў, аргтэхнікі, паперы, сродкаў сувязі, у неабходных выпадках — транспартных сродкаў і інш.).

8.3.3. Скасаванне працоўнага дагавора па ініцы-

ятыве наймальніка, а таксама прыцягненне да дысцыплінарнай адказнасці асоб, выбраных у састаў прафсаюзнага камітэта і не вызваленых ад вытворчай работы, дапускаецца з папярэдняй згоды прафсаюзнага камітэта, а старшыню і бухгалтара прафсаюзнага камітэта, акрамя таго, са згоды прафсаюзнай канферэнцыі калектыву ўніверсітэта.

8.3.4. Скасаванне працоўнага дагавора па ініцыятыве наймальніка з прадастаўнікамі прафсаюза, якія ўдзельнічаюць у рабоце камісій па працоўных спрэчках, членамі прафсаюза, упаўнаважанымі весці перагаворы па калектыўных дагаворах, а таксама грамадскімі інспектарамі па ахове працы і кантролю за захаваннем дзеючага заканадаўства Рэспублікі Беларусь аб працы, а таксама прыцягненне іх да дысцыплінарнай адказнасці дапускаецца са згоды прафсаюзнага камітэта.

9. ЗАХАВАННЕ ІНТАРЭСАЎ РАБОТНІКАЎ ПРЫ ПРАВЯДЗЕННІ ПРЫВАТЫЗАЦЫ

9.1. Пры змяненні форм уласнасці і гаспадарання, стварэнні (заснаванні) малых, сумесных, іншых прадпрыемстваў, фірмаў, кааператываў, дзе задзейнічаны асноўныя фонды і сродкі ўстановы, праводзяцца папярэдня перагаворы з прафсаюзным камітэтам з мэтай дасягнення агульнай згоды ў пытаннях, якія закранаюць сацыяльна-эканамічныя інтарэсы калектыву.

9.2. Перадача, здача ў арэнду маёмасці, якая належыць установе, дапускаецца са згоды прафсаюзнага камітэта.

10. АРГАНІЗАЦЫЯ ВЫКАНАННЯ КАЛЕКТЫЎНАГА ДАГАВОРА, КАНТРОЛЬ, АДКАЗНАСЦЬ БАКОЎ

10.1. Кожны з бакоў, якія падпісалі Калектыўны дагавор, нясе адказнасць за своечасовае і поўнае яго выкананне ў межах сваіх паўнамоцтваў і абавязальстваў.

10.2. Бакі прыйшлі да згоды:

10.2.1. Забяспечваць магчымасць прадстаўніцтва другога боку на пасяджэннях сваіх кіруючых органаў пры разглядзе пытанняў, якія складаюць змест Калектыўнага дагавора, а таксама прадастаўляць адзін аднаму неабходныя матэрыялы і дакументы па гэтых пытаннях.

10.2.2. Прымаць меры дысцыплінарнай адказнасці да вінаватых у невыкананні абавязальстваў Калектыўнага дагавора або тых, хто ўхіляецца ад удзелу ў перагаворах.

10.2.3. Пасадавыя асобы за невыкананне абавязальстваў Калектыўнага дагавора нясуць адказнасць у выглядзе:

- пазбаўлення надбавак да пасадавых акладаў, прэміяў і іншых персанальных выплат;
- прыцягнення да дысцыплінарнай адказнасці ў адпаведнасці з заканадаўствам аб працы.

Погляд на праблему

РАДАСЦІ І ЗАСМУЧЭННІ ГАНДБАЛІСТАК

юцца развіваць жаночы гандбол. Такім чынам, мы можам разлічваць на паўнаценне ў галоўную каманду вобласці "Універсітэт" з двух цэнтраў.

Упраўленне па фізічнай культуры, спорту і турызму Гомельскага аблвыканкома прадастаўляе нам залу для трэніровак у Палацы ігравых відаў спорту, і чатыры гандбалісткі з Рагачова вучацца ў Гомельскім вучылішчы алімпійскага рэзерву.

Аблспарткамітэт выдзяляе грошы толькі на чэмпіянат Беларусі. Больш ніхто нам сродкаў не дае на турніры не толькі ў межах Беларусі, але і бліжняга замежжа.

Мы неаднаразова звярталіся ў гарспарткамітэт аб неабходнасці развіваць гандбол у нашым горадзе. Для гэтага трэба ўключыць у гарадскую спартакіяду школьнікаў і студэнтаў вун жаночы гандбол, але станючых рашэнняў няма. А калі гэтага няма, няма і істотнага прагрэсу ў гэтым відзе спорту.

Амаль штогод факультэт фізічнай культуры выпускае спецыялістаў па гандболу, у ДЮСШ вакантных месцаў няма, і яны ідуць працаваць у сярэднія агульнаадукацыйныя школы. Але паколькі ў гарадской спартакіядзе гандбола

няма, яны ў школах не культывуюць гэты від спорту.

Вось кола і замыкаецца. Акрамя гэтага неабходна адкрыць аддзяленне па гандболу ў Гомельскім вучылішчы алімпійскага рэзерву.

Зараз з'явіўся маленькі праблём: прынята рашэнне пры Гомельскім Палацы ігравых відаў спорту адкрыць аддзяленне жаночага гандбола і запрасіць 2-3-х спецыялістаў. Але гэта, як вы разумееце, не зможжа кардынальна вырашыць усе праблемы. Таму ў бліжэйшыя гады чакаць істотнага прагрэсу ад каманды "Універсітэт" — справа бесперспектыўная.

В.МАРЧАНКА.

УДАКЛАДНЕННЕ

Пры падрыхтоўцы да друку спартыўнай інфармацыі "Дзве перамогі нашых студэнтаў", якая была апублікавана ў папярэднім нумары нашай газеты, была дапушчана недакладнасць. У другім абзацы трэба чытаць: "У агульнакамандным заліку на вышэйшую прыступку п'едэстала гонару ўзніклі студэнты нашага ўніверсітэта, якіх трэніруюць Б.Гіль, С.Кузікаў і І.Карніенка".

ЗАСНАВАЛЬНІК -- Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і сверстана на настольна-издательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на фабрике "Полеспечать", г.Гомель, ул. Советская, 1.

Якасць друку адпавядае якасці арыгіналаў заказчыка.

ЗНАЁМСТВА З ЦУДОЎНЫМ

ЧАС ПОЎНІ

На рубяжы стагоддзяў узнікае пэўнае светаўспрыманне, сукупнасць адчуванняў і настрояў "канца стагоддзя": тугі, меланхоліі, бясконцай стомленасці, непрыяццельнасці. Своеасабліва гэта выражаецца ў творчасці мастака Алега Каханевіча, які, да таго ж, з'яўляецца работнікам Гомельскага аўтарэзавода. Наша група наведала выставу яго творчых работ. Экспазіцыя носіць характэрную для ўспрымання свету майстрам назву: "Час поўні".

Уражвае нестандартны падыход творцы да асэнсавання рэчаіснасці. Звычайныя, на першы погляд, тэмы ён вырашае на мяжы фантазіі. Цікавыя ў гэтым плане работы "Время полной луны", "Март", "Голубые озера", "Фантазия в зеленом", "Море и луна" і інш.

Праблема чалавека і яго месца ў свеце, як яе разумее мастак, адлюстравалася ў рабоце "Україна". Маленькая хатка на фоне вялізнага лесу падкрэслівае няз-

начнасць, мізэрнасць чалавечы быццё ў параўнанні з бясконцай цю свету.

Творчую індывідуальнасць Алега Каханевіча мы можам глыбей зразумець, калі паглядзім на "Портрет художника". У ім адлюстравана дваістасць асобы майстра. Ён як бы засланы твар, каб не бачыць адмоўнага ў свеце. Работа "Все, что в жизни есть у меня" адпавядае характару мастака.

Асабліваю цікавасць уяўляюць работы, у якіх майстра фіксуе свае уражанні і адчуванні ў колеры. Гэта — "Шелест березовых листьев", "Праздник в городе", "Карагодняя веселосць" і інш.

Можна адзначыць, што галоўнай творчай адметнасцю Алега Каханевіча з'яўляецца філасофскае асэнсаванне стану акаляючай рэчаіснасці, пошук новага спосабу адлюстравання свету.

Ю.ВЕРХАВЫХ, В.РАЗАНОВА, студэнткі 3-га курса філалагічнага факультэта.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантнай пасады па кафедры ўсеагульнай гісторыі — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Рэдактар **Уладзімір БАЛОГА**

Аб'ём 1 друк. арк.

Тыраж 1.000 экз.

Заказ 2,70.

Падпісана да друку 16.05.2000 г.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункт гледжання аўтара.